

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting door een paritair college van Syntra Midden-Vlaanderen

Hoofdstructuur	leertijd
Instellingsnummer	131111
Instelling	Syntra Midden-Vlaanderen
Campussen	Aalst, Wijngaardveld 9 - 9300 Aalst Asse, Z.5 Mollem 20 - 1730 Asse Gent, Autoweg-Zuid 3 - 9051 Gent (Afsnee) Sint-Niklaas, Hogekouter 1 - 9100 Sint-Niklaas
Directeur	Bert Van Cauteren
Adres	Nachtegaalstraat 8W1 - 9240 ZELE
Telefoon	052-25.09.70
E-mail	hoofdzetel@syntra-mvl.be
Bestuur van de instelling	Raad van Bestuur Syntra Midden-Vlaanderen
Adres	Nachtegaalstraat 8W1 – 9240 ZELE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	16-04-2018, 17-04-2018, 18-04-2018, 19-04-2018
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	19-04-2018
Samenstelling paritair college	
Verslaggever	Marc D'HOOP
Teamleden onderwijsinspectie	Marc D'HOOP, Elly DE KEYSER, Ludo POTTIER, Ingrid VAN CAUTER
Externe deskundige(n) Syntra Vlaanderen	Eric DEHONDT, Annick DE LANGE, Patrice SCHOETERS, Annik SEBREGHTS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	5
2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK	5
3 VASTSTELLINGEN	6
3.1 Moderne vreemde taal Frans in de tweede graad (leerplan 2016/1278/5)	6
3.2 Project algemene vakken in de tweede graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2016/1275/5, 2016/1277/5)	7
3.3 Project algemene vakken in de derde graad (leerplan 2016/1276/5)	9
3.4 Opleidingen binnen de sector Bakkerij: Broodbakker en Banketbakker	12
3.5 Opleidingen binnen de sector Bakkerij: Chocoladebewerker	14
3.6 Opleidingen binnen de sector Horeca: Keukenmedewerker, Hulpkok, Kok, Hulpkelner, Kelner en Medewerker snackbar-taverne	14
3.7 Opleidingen binnen de sector Horeca: Grootkeukenhulpkok.....	17
3.8 Opleidingen binnen de sector Bouw: Metselaar en Dakdekker pannen en leien	17
3.9 Opleidingen binnen de sector Hout: Binnenschrijnwerker, Buitenschrijnwerker en Werkplaatsschrijnwerker aluminium	21
3.10 Opleidingen binnen de sector Hout: Plaatser binnenschrijnwerk, Plaatser buitenschrijnwerk en Werkplaatsbuitenschrijnwerker hout	21
3.11 Opleidingen binnen de sector Verkoop en marketing: Aanvuller-Kassier en Winkelbediende	25
3.12 Kwaliteitsontwikkeling	29
3.13 Regelgeving	29
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	30

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting door een paritair college van het centrum door een doorlichtingsteam dat bestaat uit onderwijsinspecteurs van de Vlaamse gemeenschap en inspecteurs van Syntra Vlaanderen. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens de doorlichting wordt nagegaan of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd. Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het doorlichtingsteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Bij de doorlichting wordt een referentiekader gebruikt dat is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die het centrum karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van het centrum
- proces: initiatieven die het centrum neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die het centrum met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting resulteert in een doorlichtingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de doorlichting.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. Het doorlichtingsteam kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het doorlichtingsteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het doorlichtingsteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een advies tot definitieve opheffing van de erkenning: het doorlichtingsteam adviseert om de opheffing van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen. Als het advies alleen betrekking heeft op een structuuronderdeel en niet op het geheel van het centrum, geeft het doorlichtingsteam in het advies aan welke tijdelijke beperking met betrekking tot het programmeren van bepaalde structuuronderdelen zij voor het centrum aanbeveelt. Het voorstel tot opheffing houdt een voorstel in inzake geleidelijkheid¹.

Overeenkomstig artikel 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 december 2013 heeft het bestuur van het centrum het recht, binnen dertig kalenderdagen na betekening van het verslag, bij de Vlaamse Regering met een verweerschrift beroep in te stellen tegen het voorstel tot gehele of gedeeltelijke opheffing van de erkenning. Als er geen verweerschrift wordt ingediend neemt de Vlaamse regering een

1 Tenzij het voorstel betrekking heeft op de voorwaarde, vermeld in :

- a) artikel 24, § 2, 6°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- b) artikel 24bis, § 1, 2°, van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving;
- c) artikel 62, § 1, 2°, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997;
- d) artikel 56, 3°, van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs;
- e) artikel 10, § 1, 2°, van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

definitieve beslissing over de erkenning binnen de zestig kalenderdagen na de betekening van het verslag of binnen de dertig kalenderdagen na de indiening van het verweerschrift. De beslissing wordt binnen de acht kalenderdagen met een aangetekende brief betekend aan het centrumbestuur.

Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 10-03-2014 tot 28-03-2014 en werd afgesloten met een ongunstig advies. Op 17-09-2014 werd dit ongunstig advies aan het centrum betekend.

Het bestuur van het centrum diende naar aanleiding van dit advies een verbeteringsplan in op basis van §2 van artikel 41 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.

De Vlaamse Regering keurde het door het centrum ingediende verbeteringsplan goed op 22-01-2015 en deelde mee dat de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van een structuuronderdeel ervan, werd opgeschort tot 01-02-2018.

De inspecteur-generaal stelde op 15-03-2018 bij delegatie het paritair college voor deze doorlichting samen.

Het bestuur van het centrum werd op 28-03-2018 op de hoogte gebracht van de komst van het paritair college van inspecteurs op 16-04-2018, 17-04-2018, 18-04-2018, 19-04-2018. Het bestuur van het centrum en de directie werden uitgenodigd voor een gesprek, conform artikel 14 van het besluit van 1 oktober 2010 tot uitvoering van het eerder vermelde decreet van 8 mei 2009.

Op 16-04-2018 voerde het doorlichtingsteam dat gesprek met

- Thierry Semey, afgevaardigd bestuurder - algemeen directeur Syntra Midden-Vlaanderen
- Bert Van Cauteren, directeur duaal leren Syntra Midden-Vlaanderen
- Vanessa Cosijn, beleidsondersteuner Syntra Midden-Vlaanderen
- Tonnie Cools, coördinator Leertijd (Syntra Vlaanderen)
- Luc Neyens, projectleider verbeteringsplan (Syntra Vlaanderen)
- Hilde Van de Maele, gewezen pedagogisch adviseur Leertijd (Syntra Vlaanderen)
- Jana Vaeremans, leertijdverantwoordelijke Syntra Midden-Vlaanderen (campussen Aalst en Asse)
- Dimitri Schelkens, leertrajectbegeleider Syntra Midden-Vlaanderen
- Kimberly Heyndrickx, leercoach Syntra Midden-Vlaanderen

2 ONDERWERP VAN ONDERZOEK

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Algemene vorming 2de graad
Algemene vorming 3de graad
Algemene vorming 3de leerjaar 3de graad
Moderne vreemde talen 2de graad
Aanvuller-kassier
Banketbakker
Binnenschrijnwerker
Broodbakker
Buitenschrijnwerker
Chocoladebewerker
Dakdekker leien en pannen
Grootkeukenhulpkok
Hulpkelner

Hulpkok
Kelner
Keukenmedewerker
Kok
Medewerker snackbar - taverne
Metselaar
Plaatser binnenschrijnwerk
Plaatser buitenschrijnwerk
Werkplaatsbuitenschrijnwerker aluminium
Werkplaatsbuitenschrijnwerker hout
Winkelbediende

- de regelgeving

3 VASTSTELLINGEN

3.1 Moderne vreemde taal Frans in de tweede graad (leerplan 2016/1278/5)

Voldoet niet

De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van validiteit, objectiviteit en transparantie. De afstemming op de leerplandoelstellingen is niet volledig en evenwichtig.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

In de doorlichting van 2014 was de evaluatiepraktijk te eenzijdig afgestemd op de kennis van woordenschat en aspecten van de Franse spraakkunst. De evaluatie peilde onvoldoende naar de beheersing van de taalvaardigheden.

De evaluatiepraktijk vertoont nu meer verscheidenheid, maar nog onvoldoende samenhang in de afstemming op de leerplandoelstellingen. Op dit vlak zijn er ook merkbare verschillen per lesgever.

Naast enkele oefeningen die peilen naar de kennis van elementaire spraakkunst, komen ook opdrachten voor die taalvaardigheden evalueren. Deze laatste zijn weliswaar te fragmentarisch om een samenhangend valide beeld te geven van het bereik van de verwachte vaardigheden. Objectieve en transparante beoordelingscriteria ontbreken veelal. Correctie van spelling en spraakkunst overweegt nog sterk in de evaluatie. Zo wordt een taaltaak die gericht is op gespreks-, luister- of leesvaardigheid soms veeleer op spelling en spraakkunst gecorrigeerd dan wel op de initieel bedoelde taalvaardigheid. Soms wordt de bedoelde taalvaardigheid op een verkeerde manier geëvalueerd: voorlezen in plaats van leesvaardigheid, mondelinge presentatie in plaats van gespreksvaardigheid (mondelinge interactie). De evaluatie van lees- en luistervaardigheid gebeurt quasi uitsluitend aan de hand van informatieve teksten. Andere tekstsoorten, gericht op functionele maatschappelijke redzaamheid, komen onvoldoende voor in de evaluatie. De toepassing van strategieën maakt eveneens onvoldoende uitgesproken deel uit van de evaluatie.

Deskundigheidsbevordering Over de lesplaatsen heen ontbreken de nodige afspraken en samenhang voor
Overleg de evaluatie van de moderne vreemde taal Frans. Het centrum stuurt de
Vorming samenwerking en de professionalisering onvoldoende aan op basis van analyse van concrete noden.

3.2 Project algemene vakken in de tweede graad en het derde leerjaar van de derde graad (leerplannen 2016/1275/5, 2016/1277/5)

Voldoet

Het onderwijsaanbod sluit voldoende aan bij de leerplandoelstellingen. Het beheersingsniveau van de leerinhouden en de werkopdrachten (vaardigheden) voldoet. De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen evolueert in de tweede graad positief en voldoet. In het derde leerjaar van de derde graad is de afstemming degelijk uitgewerkt.

Onderwijsaanbod In de doorlichting van 2014 was het onderwijsaanbod onvoldoende afgestemd op het leerplanconcept en de leerplandoelstellingen. Het aanbod was te
Volledigheid kennisgericht en bevatte onvoldoende vaardigheden en toepassingen in
Evenwicht functionele context. Het beheersingsniveau voldeed niet. Het aanbod was voor
Beheersingsniveau verschillende eindtermenclusters onvolledig of onvoldoende doelmatig.
Samenhang

In het bijsturingsproces zijn heel wat PAV-thema's herwerkt. Daarbij zijn, met behulp van een kijkwijzer, de leerinhouden en de bijhorende werkopdrachten per thema aan de leerplandoelstellingen getoetst. Kenmerkend in de herwerking is de explicietere aandacht voor activerende werkvormen met integratie van vaardigheden uit de verschillende eindtermenclusters. In het derde leerjaar van de derde graad verloopt het aanbod projectmatig. De leerlingen werken de projecten uit in de vorm van individueel werk en groepswork. De werkopdrachten zijn degelijk samengesteld en sluiten goed aan bij de leerplandoelstellingen.

In de tweede graad zijn de leerinhouden in de verschillende thema's voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen m.b.t. 'tijd- en ruimtewustzijn', 'wetenschappelijke kennis en vaardigheden', 'maatschappelijke weerbaarheid' en 'organisatiebekwaamheid'. De integratie van actualiteit daarbij gebeurt weliswaar nog niet systematisch in samenhang volgens een leerlijn. De verschillende taalvaardigheden komen voldoende evenwichtig aan bod in de werkopdrachten. De vereiste rekenvaardigheden komen eveneens aan bod, maar de integratie in functionele context staat nog niet op punt. De frequente werkopdrachten garanderen een voldoende aanbod van informatieverwerking en -verwerking. In het teken van organisatiebekwaamheid leren de leerlingen bewust werken volgens stappenplannen. Het gebruik van leerstrategieën en ondersteunende leermiddelen komt voor, maar de permanente integratie ervan in het onderwijsleerproces gebeurt weinig doelmatig. Het beheersingsniveau van de vaardigheden en de toepassingen voldoet.

In het derde leerjaar van de derde graad leidt de projectmatige aanpak tot het verwachte niveau van informatieverwerking en -verwerking en probleemoplossend denken en handelen (zelfstandig of in team). Daarin komen

de doelstellingen m.b.t. tekst- en ICT-geletterdheid voldoende aan bod. De integratie van kwantitatieve geletterdheid is niet optimaal.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	In de doorlichting van 2014 voldeed de beschikbaarheid van uitrusting en leermiddelen niet op alle lesplaatsen. De inzet ervan was evenmin optimaal. Op alle lesplaatsen zijn nu voldoende uitrusting en leermiddelen aanwezig, maar niet altijd permanent beschikbaar in elk leslokaal. Het ruimere aanbod van activerende werkvormen leidt tot een frequentere en doelgerichtere inzet van de leermiddelen.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	In de doorlichting van 2014 was de evaluatie onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatieopdrachten in het dagelijkse werk en de examens waren te eenzijdig gericht op leesvaardigheid, rekenvaardigheid en de reproductie van begrippenkennis en leerinhouden verbonden aan de thema's. De evaluatie was ook onvoldoende objectief en transparant door het ontbreken van beoordelingscriteria en normering en door de onduidelijkheid over de puntenverhoudingen tussen de verschillende evaluaties. Het centrum organiseert niet langer examens maar permanente evaluatie. Bij de herwerking van de thema's zijn aansluitende evaluatieopdrachten opgesteld. Deze zijn vaardigheids- en toepassingsgericht en sluiten voldoende aan bij de leerplandoelstellingen. De evaluatie is voldoende representatief. De eindtermenclusters zijn voldoende evenwichtig vertegenwoordigd in het geheel van de evaluatieopdrachten. Om de objectiviteit en de transparantie te verhogen, bevatten de meeste evaluatieopdrachten beoordelingscriteria. Positief daarbij is dat zowel het proces als het product deel uitmaken van de beoordeling. In enkele gevallen is er ook toepassing van peerevaluatie. De beoordelingscriteria zijn nog niet in alle evaluatieopdrachten even kwaliteitsvol. Soms geven die veeleer aan wat beoordeeld wordt en in mindere mate op basis van welke indicatoren. De strikte toepassing van de beoordelingscriteria staat nog niet op punt en vertoont verschillen per lesgever. In het derde leerjaar van de derde graad sluiten de beoordelingscriteria direct aan bij de leerplandoelstellingen. De evaluatie beantwoordt er volledig aan de kwaliteitscriteria van validiteit, objectiviteit en transparantie. Het centrum heeft een informatievere rapportering uitgewerkt. Voor PAV geeft die aan in welke mate de leerling de eindtermenclusters beheerst. De omzetting van de resultaten van de verschillende evaluaties naar de mate van bereik van de verschillende eindtermenclusters staat nog niet op punt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	In de doorlichting van 2014 was de leerbegeleiding ontoereikend. De beginsituatie van de leerlingen was niet duidelijk in kaart gebracht, waardoor er onvoldoende afstemming was op individuele leerproblemen. Er was geen doelgericht en systematisch aanbod van leerstrategieën. Ook de feedback en de remediëring waren beperkt en weinig doeltreffend. De beginsituatie van de leerlingen is nog altijd onvoldoende in kaart gebracht.

In het kader van de brede basiszorg zijn de lesgevers in de aanvangsfase onvoldoende op de hoogte van individuele specifieke leer- en zorgnoden. Mede als gevolg daarvan gebeurt de toepassing van compenserende, ondersteunende, remediërende of eventueel dispenserende maatregelen onvoldoende systematisch en doeltreffend.

Positief is de grotere aandacht voor activerende werkvormen en voor de vaardigheden in de permanente evaluatie. Daardoor kan de opvolging van de leerprestaties van elke leerling zorgvuldiger gebeuren. Ook de toepassing van stappenplannen is positief geëvolueerd. Werkpunten blijven de systematische integratie van leerstrategieën en ondersteunende leermiddelen en de doeltreffende aanpak van feedback en remediëring.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De deskundigheid en de visie m.b.t. PAV verschillen per lesgever. Hetzelfde geldt voor de betrokkenheid bij de inhoud en het gebruik van het lesmateriaal en de evaluatieopdrachten. De samenwerking en de samenhang staan op dit vlak nog niet op punt. In het derde leerjaar van de derde graad, waar dit wel het geval is, leidt die samenhang tot een degelijk niveau van leerplanrealisatie.

Het centrum stuurt de professionalisering en de samenwerking onvoldoende aan op basis van analyse van concrete noden.

3.3 Project algemene vakken in de derde graad (leerplan 2016/1276/5)

Voldoet niet

De afstemming van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk op de leerplandoelstellingen voldoet niet in sommige thema's en lesgroepen. Het beheersingsniveau van de vaardigheden en toepassingen voldoet niet voor verschillende onderdelen. De nodige samenwerking en samenhang in de leerplanrealisatie ontbreken.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

In de doorlichting van 2014 was het onderwijsaanbod onvoldoende afgestemd op het leerplanconcept en de leerplandoelstellingen. Het aanbod was te kennisgericht en bevatte onvoldoende vaardigheden en toepassingen in functionele context. Het beheersingsniveau voldeed niet. Het aanbod was voor verschillende eindtermenclusters onvolledig of onvoldoende doelmatig.

De herwerking van de thema's en de toetsing aan de leerplandoelstellingen zijn in de derde graad niet volledig gebeurd. In de herwerkte thema's voldoet de leerplangerichtheid. Het beheersingsniveau van de werkopdrachten is weliswaar niet optimaal. Daarnaast blijven er nog verschillende thema's of onderdelen in thema's die overwegend kennisgerichte leerteksten, informatie en invuloefeningen bevatten. Deze oefeningen zijn onvoldoende gericht op toepassingen van kennis en vaardigheden in probleemstellende functionele context. De informatiebronnen in deze thema's zijn vaak verouderd en onvoldoende authentiek. De mate waarin lesplaatsen dit lesmateriaal aanvullen met actuele, leerdoelgerichte informatiebronnen en werkopdrachten, varieert van onvoldoende tot voldoende. Er is op dit vlak te weinig samenhang waardoor de leerplangerichtheid van het aanbod niet in alle lesgroepen gewaarborgd is.

De leerinhouden in de verschillende thema's sluiten inhoudelijk aan bij de clusters 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn en verantwoordelijkheid', 'wetenschappelijke kennis en vaardigheden' en 'tijd- en ruimtebewustzijn'. De integratie van actualiteit daarbij gebeurt niet overal voldoende systematisch en doelmatig. De verschillende taalvaardigheden komen voldoende evenwichtig aan bod in de werkopdrachten. De vereiste rekenvaardigheden komen eveneens in voldoende mate aan bod.

De uitwerking van enkele thema's is weinig leerplangericht. Zo ontbreekt onder meer voldoende functionele context in het thema 'Wetenschappelijk werk' en zijn de oefeningen in het thema 'Budget KMO' te technisch of boekhoudkundig. Een cruciaal werkpunt blijft het beheersingsniveau van de informatieverwerking en -verwerking en van de toepassing van vaardigheden. Verschillend per lesgever is er onvoldoende tot voldoende expliciete aandacht voor het aanscherpen van de kritische zin, voor de toepassing van vaardigheden aan de hand van zelf verworven en geselecteerde authentieke informatie en voor de verwachte complexiteit van de werkopdrachten.

In het teken van organisatiebekwaamheid leren de leerlingen bewust werken volgens stappenplannen. Het gebruik van leerstrategieën en ondersteunende leermiddelen komt enkele keren gericht voor, maar de permanente integratie ervan in het onderwijsleerproces gebeurt te weinig doelmatig.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de doorlichting van 2014 voldeed de beschikbaarheid van uitrusting en leermiddelen niet op alle lesplaatsen. De inzet ervan was evenmin optimaal.

Op alle lesplaatsen zijn voldoende uitrusting en leermiddelen aanwezig, maar niet altijd permanent beschikbaar in elk leslokaal. Het ruimere aanbod van activerende werkvormen leidt tot een frequentere inzet van de leermiddelen. Door verschillen van aanpak naargelang de lesgever voldoet de doelmatigheid daarvan niet overal.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting van 2014 was de evaluatie onvoldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatieopdrachten in het dagelijkse werk en de examens waren te eenzijdig gericht op leesvaardigheid, rekenvaardigheid en de reproductie van begrippenkennis en leerinhouden verbonden aan de thema's. De evaluatie was ook onvoldoende objectief en transparant door het ontbreken van beoordelingscriteria en normering en door de onduidelijkheid over de puntenverhoudingen tussen de verschillende evaluaties.

Het centrum organiseert niet langer examens maar permanente evaluatie. Bij de herwerkte thema's zijn aansluitende evaluatieopdrachten opgesteld. Deze zijn vaardigheids- en toepassingsgericht. Ze bevatten de meeste vaardigheden uit de verschillende eindtermenclusters. Het beheersingsniveau voldoet echter niet altijd op het vlak van de complexiteit van de probleemstellingen, de authenticiteit van het bronnenmateriaal en het aanscherpen van de kritische zin (vergelijkbaar met de opmerkingen in het onderwijsaanbod, zie hierboven). In sommige lesgroepen komen nog aanvullende, weinig valide kennis- en

reproductiegericht taken of toetsen voor.

Om de objectiviteit en de transparantie te verhogen, bevatten de herwerkte evaluatieopdrachten beoordelingscriteria. Positief daarbij is dat zowel het proces als het product deel uitmaken van de beoordeling. In enkele gevallen is er ook toepassing van peerevaluatie. De kwaliteit van de criteria voldoet niet in alle evaluatieopdrachten. Soms geven ze veeleer aan wat beoordeeld wordt en in mindere mate op basis van welke indicatoren. De strikte toepassing van de beoordelingscriteria verschilt per lesgever en staat nog niet op punt.

Het centrum heeft een informatievere rapportering uitgewerkt. Voor PAV geeft die aan in welke mate de leerling de verschillende eindtermenclusters beheerst. De omzetting van de resultaten van de verschillende evaluaties naar de mate van bereik van de verschillende eindtermenclusters staat nog niet op punt.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

In de doorlichting van 2014 was de leerbegeleiding ontoereikend. De beginsituatie van de leerlingen was niet duidelijk in kaart gebracht, waardoor er onvoldoende afstemming was op individuele leerproblemen. Er was geen doelgericht en systematisch aanbod van leerstrategieën. Ook de feedback en de remediëring waren beperkt en weinig doeltreffend.

De beginsituatie van de leerlingen is nog altijd onvoldoende in kaart gebracht. In het kader van de brede basiszorg zijn de lesgevers in de aanvangsfase onvoldoende op de hoogte van individuele specifieke leer- en zorgnoden. Mede als gevolg daarvan gebeurt de toepassing van compenserende, ondersteunende, remediërende of eventuele dispenserende maatregelen onvoldoende systematisch en doeltreffend.

Positief is de grotere aandacht voor activerende werkvormen en voor de vaardigheden in de permanente evaluatie. Daardoor kan de opvolging van de leerprestaties van elke leerling zorgvuldiger gebeuren, maar die verloopt nog niet in alle lesgroepen voldoende systematisch. De toepassing van stappenplannen is positief geëvolueerd. Er zijn ook enkele oefeningen rond 'leren schematiseren' en 'leren presenteren'. Belangrijke werkpunten blijven echter de systematische integratie van gepaste leerstrategieën en ondersteunende leermiddelen en de doeltreffende aanpak van feedback en remediëring.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De deskundigheid en de visie m.b.t. PAV verschillen per lesgever en voldoen in enkele gevallen niet. Hetzelfde geldt voor de betrokkenheid bij de inhoud en het gebruik van het lesmateriaal en de evaluatieopdrachten. De noodzakelijke samenwerking en samenhang ontbreken, waardoor de kwaliteit van het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk niet voor alle lesgroepen voldoet. Het centrum stuurt de professionalisering en de samenwerking onvoldoende aan op basis van analyse van concrete noden.

3.4 Opleidingen binnen de sector Bakkerij: Broodbakker en Banketbakker

Voldoet niet

De opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is te weinig doelgericht. De competenties worden bij de leerlingen onvoldoende gradueel opgebouwd, verworven en geëvalueerd. De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van representativiteit, transparantie en betrouwbaarheid. De uitreiking van de certificaten steunt bijgevolg te weinig op valide evaluatiegegevens.

Onderwijsaanbod In de doorlichting van 2014 werd vastgesteld dat de leerlingen onvoldoende de opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders bereikten. Het aanbod was te weinig doelgericht, samenhangend en miste een graduele opbouw. Een aantal functiespecifieke competenties werden onvoldoende ondersteund met functionele kennis en ingebed in de praktijkopdrachten. De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelen op de werkplek was zwak. Er was weinig tot geen informatie beschikbaar over de aangeleerde competenties tijdens het werkplekleren. Hierdoor was de beroepsgerichte vorming in het centrum onvoldoende gericht op het opvangen van de hiaten van het werkplekleren en kwam de invulling ervan nauwelijks tegemoet aan de noden van de individuele leerling.

Het centrum biedt de opleidingen uitsluitend aan in Aalst.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat voor de beroepsgerichte vorming in het centrum een aantal functiespecifieke competenties onvoldoende doelbewust geïntegreerd zijn in de praktijkopdrachten en ondersteund worden door functionele kennis. Het organiseren van de eigen werkzaamheden gebeurt sterk lesgevergestuurd. De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelstellingen op de werkplek blijft eveneens een knelpunt. De ontwikkelde instrumenten (het opleidingsplan, de planningsagenda, het evaluatieformulier en het verslagsjabloon voor werkplekbezoeken) zijn pas vanaf dit schooljaar overal in voege. De meerwaarde ervan is momenteel beperkt gezien de aangeleverde gegevens weinig betrouwbaar zijn omwille van de lage responsgraad van de gebruikers en de geringe kwaliteit van de beschikbare gegevens. De instrumenten bieden onvoldoende garantie om duidelijkheid te scheppen of de leerlingen via de activiteiten op de werkplek voldoende variatie en oefenkansen krijgen om de essentie van de opleiding te verwerven. De lesgevers hebben hierdoor nog altijd te weinig zicht op welke competenties op de werkplek gerealiseerd worden. De afstemming tussen het aanbod op de lesplaats en de werkplek blijft zwak. Het aanbod in het centrum is hierdoor onvoldoende gedifferentieerd op maat van de leerling en gericht op het wegwerken van hiaten en overlappingen.

Evaluatiepraktijk In de doorlichting van 2014 bleek dat de evaluatiepraktijk onvoldoende beantwoordt aan de kwaliteitscriteria van transparantie, representativiteit en betrouwbaarheid, waardoor de uitreiking van de certificaten onvoldoende steunt op valide evaluatiegegevens. Zowel de evaluatie op de lesplaats als op de werkplek vertoonde tekorten.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de aangeleerde en verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplaats

krijgen nog altijd onvoldoende erkenning in het leertraject krijgen. Voor de evaluatie van de competenties tijdens de opleidingsdagen op de werkplaats maakt het centrum recent gebruik van een elektronisch evaluatieformulier. Het centrum laat de werkgever drie keer per opleidingsjaar de leerling beoordelen. Aan de hand van dit systeem is echter niet te achterhalen welke opdrachten door de leerling uitgevoerd werden en of alle facetten van een competentie met voldoende diepgang bereikt zijn. Eenduidige beoordelingscriteria en een normstelling ontbreken als basis voor de beoordeling. Ook een lage reponsgraad van tal van ondernemingshoofden-opleiders en een te beperkte betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens, maken dat deze werkwijze niet het gewenste resultaat geeft. Bijgevolg kan het centrum niet duidelijk aangeven hoe de verworven competenties op de werkplek gevalideerd worden in het leertraject van de leerling.

Recent is het centrum overgeschakeld naar permanente evaluatie op de lesplaats en twee praktijkproeven per opleidingsjaar. De permanente evaluatie gebeurt aan de hand van observaties tijdens de praktijklessen en toetsen of taken. Voor de beoordeling van de praktische vaardigheden zijn de lesgevers op zoek naar betrouwbare evaluatiemethodes. Momenteel gebruikt de lesgever hiervoor eigen instrumenten. Het ontbreekt echter nog aan transparante criteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau om te bepalen of een leerling al of niet de doelstelling bereikt heeft. Hoe de scores uiteindelijk tot stand komen, blijft vaag. De lesgever geeft wel productgerichte feedback op het einde van de les. Het is echter niet duidelijk in welke mate deze feedback aanleiding is voor remediërende initiatieven. Sinds de vorige doorlichting werd het aantal toetsen verminderd. De vragen zijn echter nog vaak kennisgericht en in een aantal toetsen worden vaardigheden theoretisch bevraagd. Via taken peilt de lesgever meer naar inzicht en toepassing. De (eind)praktijkproeven leveren niet altijd voldoende informatie over de mate waarin de leerlingen alle competenties bereiken. De inhoud van enkele proeven is niet afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en toetst in bepaalde gevallen slechts een onderdeel van de opleidingsdoelen. De evaluatiepraktijk op de lesplaats vertoont nog altijd tekorten.

De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Begeleiding	In de doorlichting van 2014 bleek dat de onthaal- en screeningsactiviteiten
Leerbegeleiding	onvoldoende gegevens opleverden voor een doelmatige trajectbegeleiding.
Loopbaanbegeleiding	Tijdens hun opleiding op de werkvloer konden de leerlingen een beroep doen op de begeleiding en ondersteuning van leertrajectbegeleiders. De door hen verzamelde informatie had echter onvoldoende betrekking op de beroepsgerichte vorderingen van de leerlingen. De begeleidingsmomenten per schooljaar waren beperkt. Verder werden de lesgevers BGV niet betrokken bij de vaktechnische begeleiding en de evaluatie op de werkplek. De registratie, de afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt. De leerlingenbegeleiding was onvoldoende gericht op individueel maatwerk. De begeleiding en alternering van het aanbod op de opleidingsplaats kregen weinig

aandacht. Een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde traject ontbrak om er adequaat op in te spelen.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de screening en de begeleiding bijgestuurd werden. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken. Het aantal werkplekbezoeken blijft beperkt. Recent ontwikkelde het centrum een nieuw verslagsjabloon voor de werkplekbezoeken, waarin er meer aandacht gevraagd wordt voor de vaktechnische competenties. Toch blijft het quasi onmogelijk voor de leertrajectbegeleiders om binnen de verschillende opleidingen de vaktechnische competenties te bespreken met het ondernemingshoofd-opleider en de evolutie in de competentieverwerving na te gaan. De lesgevers beroepsgerichte vorming staan immers niet in voor de vaktechnische begeleiding en evaluatie in de onderneming. Hierdoor volstaat de opvolging van de leerling niet om een volledig beeld van de praktijkopleiding te krijgen met het oog op een doelgericht leerproces.

3.5 Opleidingen binnen de sector Bakkerij: Chocoladebewerker

Het paritair college stelt vast dat de opleiding Chocoladebewerker niet meer aangeboden wordt. Bijgevolg kan het paritair college geen advies uitspreken over de tijdens de doorlichting vastgestelde tekorten.

3.6 Opleidingen binnen de sector Horeca: Keukenmedewerker, Hulpkok, Kok, Hulpkelner, Kelner en Medewerker snackbar-taverne

Voldoet niet

De opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is te weinig doelgericht. De competenties worden bij de leerlingen onvoldoende gradueel opgebouwd, verworven en geëvalueerd. De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van representativiteit, transparantie en betrouwbaarheid. De uitreiking van de certificaten steunt bijgevolg te weinig op valide evaluatiegegevens.

Onderwijsaanbod	In de doorlichting in 2014 werd vastgesteld dat de leerlingen onvoldoende de opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders bereikten. Het aanbod was te weinig doelgericht en samenhangend en miste een graduele opbouw. Een aantal functiespecifieke competenties werden onvoldoende ondersteund met functionele kennis en ingebed in de praktijkopdrachten. De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelen op de werkplek was zwak. Er was weinig tot geen informatie beschikbaar over de aangeleerde competenties tijdens het werkpleklernen. Hierdoor was de beroepsgerichte vorming in het centrum onvoldoende gericht op het opvangen van de hiaten van het werkpleklernen en kwam de invulling ervan nauwelijks tegemoet aan de noden van de individuele leerling.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Het centrum biedt keukenopleidingen aan in Gent, Sint-Niklaas en Asse. De zaalopleidingen worden uitsluitend in Gent georganiseerd. In de doorlichting van het paritair college blijkt dat voor de keukenopleidingen nog steeds efficiënte leerlijnen die de curriculumrealisatie ondersteunen, ontbreken. Hierdoor blijft het aanbod weinig gestructureerd en consecutief. Een aantal functiespecifieke competenties blijven nog onvoldoende ondersteund door functionele kennis en onvoldoende doelbewust geïntegreerd in de praktijkopdrachten. Voor de restaurantopleidingen zijn er heel recent een aantal inhoudelijke bijsturingen gebeurd voor het aanbod op de lesplaats, maar de impact hiervan is nog niet te evalueren.

De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelstellingen op de werkplek blijft een knelpunt. De ontwikkelde instrumenten (het opleidingsplan, de planningsagenda, het evaluatieformulier en het verslagsjabloon voor werkplekbezoeken) zijn pas vanaf dit schooljaar overal in voege. De meerwaarde ervan is momenteel beperkt gezien de aangeleverde gegevens weinig betrouwbaar zijn omwille van de lage responsgraad van de gebruikers en de geringe kwaliteit van de beschikbare gegevens. De instrumenten bieden onvoldoende garantie om duidelijkheid te scheppen of de leerlingen via de activiteiten op de werkplek voldoende variatie en oefenkansen krijgen om de essentie van de opleiding te verwerven. De lesgevers hebben hierdoor nog altijd te weinig zicht op welke competenties op de werkplek gerealiseerd worden. De afstemming tussen het aanbod op de lesplaats en de werkplek blijft zwak. Het aanbod in het centrum is hierdoor onvoldoende gedifferentieerd op maat van de leerling en gericht op het wegwerken van hiaten en overlappingen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de doorlichting van 2014 werd vastgesteld dat de infrastructuur en de leermiddelen de realisatie van de doelstellingen voor de opleidingen van hulpkelner en kelner onvoldoende ondersteunden. ICT-apparatuur was beschikbaar, maar de lesgevers zetten deze weinig in om de lessen beroepsgerichte vorming te ondersteunen.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de infrastructuur en de leermiddelen voldoen voor de ondersteuning van het bereiken van de leerdoelen in de opleidingen Hulpkelner en Kelner. De inzet van de beschikbare middelen gebeurt efficiënt en doelmatig. De doelmatige integratie van ICT voor de ondersteuning van de onderwijsleerpraktijk vertoont nog verschillen per lesgever.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting van 2014 bleek dat de evaluatiepraktijk onvoldoende beantwoordt aan de kwaliteitscriteria van transparantie, representativiteit en betrouwbaarheid, waardoor de uitreiking van de certificaten onvoldoende steunt op valide evaluatiegegevens. De evaluatie op de lesplaats en op de werkplek vertoonde tekorten.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de aangeleerde en verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplaats nog altijd onvoldoende erkenning in het leertraject krijgen. Voor de evaluatie van de competenties tijdens de opleidingsdagen op de werkplaats maakt het centrum

recent gebruik van een elektronisch evaluatieformulier. Het centrum laat de werkgever drie keer per opleidingsjaar de leerling beoordelen. Aan de hand van dit systeem is echter niet te achterhalen welke opdrachten door de leerling uitgevoerd werden en of alle facetten van een competentie met voldoende diepgang bereikt zijn. Eenduidige beoordelingscriteria en een normstelling ontbreken als basis voor de beoordeling. Ook een lage reponsgraad van tal van ondernemingshoofden-opleiders en een te beperkte betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens, maken dat deze werkwijze niet het gewenste resultaat geeft. Bijgevolg kan het centrum niet duidelijk aangeven hoe de verworven competenties op de werkplek gevalideerd worden in het leertraject van de leerling.

Recent is het centrum overgeschakeld naar permanente evaluatie op de lesplaats en twee praktijkproeven per opleidingsjaar. De permanente evaluatie gebeurt aan de hand van observaties tijdens de praktijklessen en toetsen. Voor de beoordeling van de praktische vaardigheden zijn de lesgevers op zoek naar betrouwbare evaluatiemethodes. Momenteel gebruiken de lesgevers verschillende instrumenten. Het ontbreekt echter nog aan transparante criteria en een normstelling omtrent het beheersingsniveau om te bepalen of een leerling al of niet de doelstelling bereikt heeft. Hoe de scores uiteindelijk tot stand komen, blijft vaag. De betrouwbaarheid van de resultaten staat eveneens onder druk door een gebrek aan afspraken over de organisatie van de evaluatiepraktijk. Het aantal praktijkopdrachten en toetsen dat per periode geëvalueerd wordt, verschilt sterk per leraar. Maar ook het beheersingsniveau van de vragen in de toetsen verschilt per leraar. Sommige lesgevers peilen via de toetsen overwegend naar de kennis van de keukentermen, andere lesgevers peilen meer naar inzicht en toepassing. De (eind)praktijkproeven van een aantal opleidingen leveren onvoldoende informatie over de mate waarin de leerlingen alle competenties bereiken. De inhoud van enkele proeven is te weinig afgestemd op het verwachte beheersingsniveau en toetst in bepaalde gevallen slechts een onderdeel van de opleidingsdoelen. Hierdoor vertoont de evaluatie op de lesplaats nog altijd tekorten.

De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Loopbaanbegeleiding

In de doorlichting van 2014 bleek dat de onthaal- en screeningsactiviteiten onvoldoende gegevens opleverden voor een doelmatige trajectbegeleiding. Tijdens hun opleiding op de werkvloer konden de leerlingen een beroep doen op de begeleiding en ondersteuning van leertrajectbegeleiders. De door hen verzamelde informatie had echter onvoldoende betrekking op de beroepsgerichte vorderingen van de leerlingen. De begeleidingsmomenten per schooljaar waren beperkt. Verder werden de lesgevers BGV niet betrokken bij de vaktechnische begeleiding en de evaluatie op de werkplek. De registratie, de afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt. De leerlingenbegeleiding was onvoldoende gericht op individueel maatwerk. De begeleiding en alternering van het aanbod op de opleidingsplaats kregen weinig aandacht. Een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde

traject ontbrak om er adequaat op in te spelen.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de screening en de begeleiding bijgestuurd werden. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken. Het aantal werkplekbezoeken blijft beperkt. Recent ontwikkelde het centrum een nieuw verslagsjabloon voor de werkplekbezoeken, waarin er meer aandacht gevraagd wordt voor de vaktechnische competenties. Toch blijft het quasi onmogelijk voor de leertrajectbegeleiders om binnen de verschillende opleidingen de vaktechnische competenties te bespreken met het ondernemingshoofd-opleider en de evolutie in de competentieverwerving na te gaan. De lesgevers beroepsgerichte vorming staan immers niet in voor de vaktechnische begeleiding en evaluatie in de onderneming. Hierdoor volstaat de opvolging van de leerling niet om een volledig beeld van de praktijkopleiding te krijgen met het oog op een doelgericht leerproces.

3.7 Opleidingen binnen de sector Horeca: Grootkeukenhulpkok

Het paritair college stelt vast dat de opleiding Grootkeukenhulpkok niet meer aangeboden wordt. Bijgevolg kan het paritair college geen advies uitspreken over de tijdens de doorlichting vastgestelde tekorten.

3.8 Opleidingen binnen de sector Bouw: Metselaar en Dakdekker pannen en leien

Voldoet niet

De opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van representativiteit, transparantie en betrouwbaarheid. De uitreiking van de certificaten steunt bijgevolg te weinig op valide evaluatiegegevens.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de doorlichting van 2014 kon het centrum onvoldoende aantonen dat de doelstellingen door de leerlingen volledig en evenwichtig waren bereikt. De aangeleerde competenties tijdens het werkplekleren werden niet bijgehouden en niet geëvalueerd. De enkele korte bezoeken aan de werkplek van de leerling waren ontoereikend om de bereikte competenties en de individuele vakinhoudelijke werkpunten in kaart te brengen. Bijgevolg kreeg de beroepsgerichte vorming in het centrum nauwelijks een invulling die tegemoet kwam aan de noden van iedere leerling. Het takenboekje/schrift van de leerlingen werd onvoldoende zorgvuldig ingevuld en nauwelijks opgevolgd. In meerdere gevallen was het aanbod van de werkplek te specifiek om het volledige opleidingsprofiel te bestrijken. De praktijkoefeningen van de opleiding Metselaar beperkten zich tot eenvoudige constructies die onvoldoende waren toegespitst op het uitwerken van volwaardige bouwknoppunten. De praktijkoefeningen van de opleiding Dakdekker pannen en leien gebeurden op onstabiele draagstructuren.

De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelstellingen op de werkplek blijft een knelpunt. De ontwikkelde instrumenten (het opleidingsplan, de planningsagenda, het evaluatieformulier en het verslagsjabloon voor werkplekbezoeken) zijn pas vanaf dit schooljaar overal in voege. De meerwaarde ervan is momenteel beperkt gezien de aangeleverde gegevens weinig betrouwbaar zijn omwille van de lage responsgraad van de gebruikers en de geringe kwaliteit van de beschikbare gegevens. De instrumenten bieden onvoldoende garantie om duidelijkheid te scheppen of de leerlingen via de activiteiten op de werkplek voldoende variatie en oefenkansen krijgen om de essentie van de opleiding te verwerven. De lesgevers hebben hierdoor nog altijd te weinig zicht op welke competenties op de werkplek gerealiseerd worden. De afstemming tussen het aanbod op de lesplaats en de werkplek blijft zwak. Het aanbod in het centrum is hierdoor onvoldoende gedifferentieerd op maat van de leerling en gericht op het wegwerken van hiaten en overlappingen.

De lesgevers zijn op de hoogte van de curricula en de programmabundels. Het evenwicht van het aanbod van de doelen en de leerlijn om het volledige opleidingsprofiel stelselmatig aan te leren, zijn echter moeilijk te achterhalen. De planningsagenda's (werkplek-leermap) van de leerlingen zijn heel summier of niet ingevuld en leveren bijgevolg te weinig gegevens aan over de opleiding van de leerlingen. Een leertrajectbegeleider staat in voor de algemene en de vaktechnische begeleiding op de werkplek. Tijdens de doorlichting is het echter niet duidelijk wie deze rol opneemt binnen deze opleidingen.

Het curriculum van Metselaar loopt over een periode van drie opleidingsjaren en start met de competenties van Werfbediener. In de lesplaats Sint-Niklaas krijgen de leerlingen die het traject Werfbediener en het tweede opleidingsjaar 'Metselaar 1' volgen, dezelfde oefeningen en praktijkproeven (december) aangeboden. Bovendien zijn deze realisaties gericht op de competenties die na het derde opleidingsjaar 'Metselaar 2' moeten bereikt zijn. Ook blijkt dat sommige leerovereenkomsten nog gekoppeld zijn aan bedrijven die gespecialiseerd zijn in een ander domein van de bouwsector zoals voeger of tegelzetter. Hierdoor wijken de bereikte competenties af van de beoogde opleiding. De praktijkoefeningen in de lesplaatsen Sint-Niklaas en Gent beperken zich nog steeds tot eenvoudige constructies. De lesgevers dagen de leerlingen niet uit om grotere en samengestelde delen van een hedendaagse woning, gekaderd binnen duurzaam bouwen, te realiseren. De theoretische ondersteuning op beide lesplaatsen is onvoldoende afgestemd op het curriculum.

Voor de opleiding Dakdekker pannen en leien zijn er weinig werkopdrachten, leerlingendocumenten en evaluatiedocumenten beschikbaar. Het beperkt aanwezige cursusmateriaal van de leerlingen schept onvoldoende duidelijkheid over de aangeleerde vaardigheden. Hierdoor kan het centrum de bereikte competenties per individuele leerling onvoldoende aantonen. Sinds dit schooljaar werken de leerlingen in de lesplaats aan een stabiele dakconstructie.

Uitrusting In de doorlichting van 2014 waren zowel de infrastructuur als de beschikbare

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

materialen en leermiddelen ontoereikend om de doelstellingen kwaliteitsvol uit te werken. De praktijkruimten waren te klein om realistische of samengestelde bouwprojecten op te richten. De bewegingsruimte van de leerlingen in de werkzone was onvoldoende, waardoor het veilig werken werd gehypothecerd. De temperatuur was in de lesplaats Sint-Niklaas een probleem tijdens de vorstperioden. De theorielokalen waar de beroepsgerichte vorming onderwezen werd, beschikten niet over voldoende didactisch materiaal en er was ook geen multimedia onmiddellijk inzetbaar.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat het centrum en de lesgevers inspanningen hebben geleverd om de infrastructuur en de didactische middelen af te stemmen op de curricula. Het centrum beschikt over de minimaal vereiste materiële uitrusting om de doelstellingen te bereiken. In de lesplaats Gent vinden de lessen plaats in een aangepast bouwlokaal. In het theorielokaal voor de opleiding Dakdekker pannen en leien is een computer en een beamer voorhanden als ondersteuning van het onderwijsproces.

De inrichting van de bouwwerkplaats in Sint-Niklaas is weinig inspirerend. Orde en netheid krijgen in het atelier niet altijd de nodige aandacht. Hoewel in de werkplaatsen de nodige veiligheidsvoorschriften aangebracht zijn, dragen sommige lesgevers hun persoonlijke beschermingsmiddelen niet. Bovendien slaan ze de gevaarlijke producten niet veilig op.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting van 2014 waren de theoretische examens kennisgericht opgesteld waarbij de leerplandoelen onvoldoende centraal stonden. De praktijkproef had doorgaans maar betrekking op een fragment van het opleidingsprofiel. De evaluatie miste een afstemming op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatiepraktijk was onvoldoende transparant door het ontbreken van duidelijke beoordelingscriteria. Doordat de bereikte competenties op de werkplek niet werden opgevolgd, was de evaluatie onvoldoende doelmatig en bijgevolg niet valide. De evaluatieresultaten werden nauwelijks gehanteerd om het eigen onderwijsproces bij te sturen.

De aangeleerde en verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplaats krijgen nog altijd onvoldoende erkenning in het leertraject. Voor de evaluatie van de competenties tijdens de opleidingsdagen op de werkplaats maakt het centrum recent gebruik van een elektronisch evaluatieformulier. Het centrum laat de werkgever drie keer per opleidingsjaar de leerling beoordelen. Aan de hand van dit systeem is echter niet te achterhalen welke opdrachten door de leerling uitgevoerd werden en of alle facetten van een competentie met voldoende diepgang bereikt zijn. Eenduidige beoordelingscriteria en een normstelling ontbreken als basis voor de beoordeling. Ook een lage reponsgraad van tal van ondernemingshoofden-opleiders en een te beperkte betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens, maken dat deze werkwijze niet het gewenste resultaat geeft. Bijgevolg kan het centrum niet duidelijk aangeven hoe de verworven competenties op de werkplek gevalideerd worden in het leertraject van de leerling. De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Het centrum opteert voor permanente evaluatie, maar deze is onvoldoende representatief, transparant en betrouwbaar. De evaluatie is gebaseerd op een mix van toetsen, twee praktijkproeven en de beoordeling van de uitgevoerde projecten. Voor de eindpraktijkproeven zijn de modaliteiten, de inhoud en de puntenverdeling vastgelegd.

Voor de opleiding Metselaar zijn de toetsen meestal kennisgericht opgesteld waarbij de competenties onvoldoende centraal staan. Voor de heterogeen samengestelde klassen zijn de toetsen en de praktijkproef (december) ondanks het verschillend curriculum doorgaans identiek. Voor de praktische realisaties en de praktijkproeven (december) ontbreken de beoordelingscriteria of zijn ze onvoldoende duidelijk. Van een aantal realisaties ontbreken de verantwoordingsstukken.

Voor de opleiding Dakdekker pannen en leien kan het centrum de gegeven scores voor de theoretische ondersteuning, de praktische realisaties en de praktijkproeven (december) van vorig schooljaar niet onderbouwen.

De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Loopbaanbegeleiding

In de doorlichting van 2014 bleek dat de onthaal- en screeningsactiviteiten onvoldoende gegevens opleverden voor een doelmatige trajectbepaling. Tijdens hun opleiding op de werkvloer konden de leerlingen een beroep doen op de begeleiding en ondersteuning van leertrajectbegeleiders. De door hen verzamelde informatie had echter onvoldoende betrekking op de beroepsgerichte vorderingen van de leerlingen. Ook de begeleidingsmomenten per schooljaar waren beperkt. Verder werden de lesgevers beroepsgerichte vorming niet betrokken bij de vaktechnische begeleiding en de evaluatie op de werkplek. De registratie, de afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt. De leerlingenbegeleiding was onvoldoende gericht op individueel maatwerk. De begeleiding en alternering van het aanbod op de opleidingsplaats kregen weinig aandacht. Een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde traject ontbrak om er adequaat op in te spelen. De inzet van didactisch materiaal was beperkt. De cursussen waren onvoldoende afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. Na een toets kregen de leerlingen mondelinge feedback, maar deze miste soms diepgang.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de screening en de begeleiding bijgestuurd werden. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken. Het aantal werkplekbezoeken blijft beperkt. Recent ontwikkelde het centrum een nieuw verslagsjabloon voor de werkplekbezoeken, waarin er meer aandacht gevraagd wordt voor de

vaktechnische competenties. Toch blijft het quasi onmogelijk voor de leertrajectbegeleiders om binnen de verschillende opleidingen de vaktechnische competenties te bespreken met het ondernemingshoofd-opleider en de evolutie in de competentieverwerving na te gaan. De lesgevers beroepsgerichte vorming staan immers niet in voor de vaktechnische begeleiding en evaluatie in de onderneming. Hierdoor volstaat de opvolging van de leerling niet om een volledig beeld van de praktijkopleiding te krijgen met het oog op een doelgericht leerproces.

Op de lesplaats krijgt de lerende onmiddellijk feedback op zijn oefeningen, maar de feedback over zijn leertraject is niet systematisch en doelgericht. Het is onduidelijk hoe de evaluatiegegevens worden gebruikt voor het opzetten van remediëringstrajecten tijdens de lescomponent.

Voor de opleiding Dakdekker pannen en leien is de cursus gedateerd.

3.9 Opleidingen binnen de sector Hout: Binnenschrijnwerker, Buitenschrijnwerker en Werkplaatsschrijnwerker aluminium

Tijdens het bezoek van het paritair college stelt de onderwijsinspectie vast dat de opleidingen Binnenschrijnwerker, Buitenschrijnwerker en Werkplaatsschrijnwerker aluminium niet meer aangeboden wordt. Bijgevolg kan de onderwijsinspectie geen advies uitspreken over de tijdens de doorlichting vastgestelde tekorten

3.10 Opleidingen binnen de sector Hout: Plaatser binnenschrijnwerk, Plaatser buitenschrijnwerk en Werkplaatsbuitenschrijnwerker hout

Voldoet niet

De opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van representativiteit, transparantie en betrouwbaarheid. De uitreiking van de certificaten steunt bijgevolg te weinig op valide evaluatiegegevens.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de doorlichting in 2014 kon het centrum onvoldoende aantonen dat de doelstellingen door de leerlingen volledig en evenwichtig waren bereikt. De aangeleerde competenties werden tijdens het werkplekleren op geen enkele wijze bijgehouden en doorgaans niet geëvalueerd. De enkele korte bezoeken aan de werkplek van de leerling tijdens het schooljaar waren ontoereikend om de bereikte competenties en de individuele vakinhoudelijke werkpunten in kaart te brengen. Het takenboekje/schrift van de leerlingen werd onvoldoende zorgvuldig ingevuld en nauwelijks opgevolgd. In meerdere gevallen was het aanbod van de werkplek te specifiek om het volledige opleidingsprofiel te bestrijken. Diverse praktijkoefeningen beperkten zich tot basis manuele of machinale vaardigheden. Sommige uitvoeringen werden op schaal gemaakt, waardoor de leerlingen alle affiniteit met volwaardige uitvoeringen en correcte maatverhoudingen verloren. De link met laagenergie- of milieuvriendelijke projecten ontbrak meestal. In de verschillende lesplaatsen was de aanpak niet

gelijkgericht. In de lesplaats Gent lag het accent bij de beroepsgerichte vorming voornamelijk op het aanleren van praktische vaardigheden zoals het opleidingsprofiel vooropstelt. In de lesplaats Sint-Niklaas ging het grootste deel van de lestijd naar een theoretische ondersteuning.

De verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelstellingen op de werkplek blijft een knelpunt. De ontwikkelde instrumenten (het opleidingsplan, de planningsagenda, het evaluatieformulier en het verslagsjabloon voor werkplekbezoeken) zijn pas vanaf dit schooljaar overal in voege. De meerwaarde ervan is momenteel beperkt gezien de aangeleverde gegevens weinig betrouwbaar zijn omwille van de lage responsgraad van de gebruikers en de geringe kwaliteit van de beschikbare gegevens. De instrumenten bieden onvoldoende garantie om duidelijkheid te scheppen of de leerlingen via de activiteiten op de werkplek voldoende variatie en oefenkansen krijgen om de essentie van de opleiding te verwerven. De lesgevers hebben hierdoor nog altijd te weinig zicht op welke competenties op de werkplek gerealiseerd worden. De afstemming tussen het aanbod op de lesplaats en de werkplek blijft zwak. Het aanbod in het centrum is hierdoor onvoldoende gedifferentieerd op maat van de leerling en gericht op het wegwerken van hiaten en overlappingen.

Het centrum biedt de opleidingen uitsluitend nog aan in Sint-Niklaas. De lesgevers zijn op de hoogte van de curricula en de programmabundels. Hoewel de lesgevers inspanningen leveren, ligt het accent in de lesplaats onvoldoende op de procesmatige aanpak van de opdrachten. Ze bieden de theoretische en meer praktisch georiënteerde leerplandoelstellingen niet in samenhang aan, zoals het curriculum vooropstelt. De verschillende stappen zoals werkvoorbereiding, productie, afwerking en oplevering komen bij elke praktijkopdracht onvoldoende aan bod. De planningsagenda (werkplek-leermap) is bij een aantal leerlingen heel summier of niet ingevuld en levert bijgevolg te weinig gegevens aan over de opleiding van de leerling.

Het curriculum van de Werkplaatsbuitenschijnwerker hout loopt over een periode van twee opleidingsjaren en start met de competenties van de Machinaal houtbewerker. In de opleiding Machinaal houtbewerker zijn er weinig sporen terug te vinden van praktische opdrachten. In de lesplaats krijgen de leerlingen vooral theoretische ondersteuning. Hierdoor krijgen ze geen kansen om de tekorten die op de werkplek worden vastgesteld, in te oefenen op de lesplaats. Er is voldoende aandacht voor het manueel tekenen.

De leerlingen van de opleiding Plaatser binnenschrijnwerk vormen een lesgroep samen met de leerlingen van de opleiding Plaatser buitenschrijnwerk. De leerlingen krijgen in het eerste opleidingsjaar dezelfde lesinhouden en praktijkproeven (december) aangeboden als de leerlingen in de opleiding Machinaal houtbewerker. In het tweede opleidingsjaar zijn de lesinhouden identiek voor Plaatser binnenschrijnwerk en Plaatser buitenschrijnwerk, hoewel het curriculum verschillend is. Hierdoor komen in beide opleidingsjaren een aantal opleidingsdoelstellingen niet of in onvoldoende mate aan bod.

Uitrusting In de doorlichting van 2014 was aan de basisvoorwaarden van een veilige

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

werkomgeving in de lesplaatsen niet voldaan. Op beide lesplaatsen was zowel de montageruimte als de machineplaats te klein om er behoorlijk en veilig te kunnen werken. Bovendien werden deze ateliers deels als berg- of stockageruimten gebruikt. Door de niet-compartimentering van de machines werden de leerlingen voortdurend blootgesteld aan lawaai en was het voor de lesgevers moeilijk om op een comfortabele manier instructies aan de leerlingen te geven. De beveiliging van een paar machines was niet optimaal. In de lesplaats Gent beschikten de opleidingen niet over een functionerende pennenmachine. In de lesplaats Sint-Niklaas was er geen atelier voor de opleiding Werkplaatsschrijnwerker aluminium. In de vaklokalen was er geen ICT-infrastructuur die onmiddellijk inzetbaar was om de technische lessen te ondersteunen.

In de doorlichting van het paritair college biedt de lesplaats Gent deze houtopleidingen niet meer aan. De werkplaats in Sint-Niklaas is heringericht. De lesplaats Sint-Niklaas heeft in het houtatelier een aantal machines vernieuwd. De basisveiligheden aan de machines zijn ter beschikking. Een aantal veiligheidsinstructiekaarten ontbreken. Het theorielokaal en de montageruimte liggen onvoldoende dicht bij de werkplaats om er efficiënt gebruik van te maken tijdens de praktijklessen. In het theorielokaal is een computer en een beamer voorhanden ter ondersteuning van het onderwijsproces. Momenteel is er een wand in opbouw om het plaatsen van ramen en deuren mogelijk te maken.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting van 2014 was alleen over de lesdag in het centrum evaluatiemateriaal van de leerlingen beschikbaar. De theoretische examens waren meestal kennisgericht opgesteld waarbij de leerplandoelen onvoldoende centraal stonden. De praktijkproef had doorgaans maar betrekking op een fragment van het opleidingsprofiel. Het digitaal evaluatieblad werd niet voor alle leerlingen ingevuld. De evaluatie miste afstemming op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatiepraktijk was onvoldoende transparant door het ontbreken van duidelijke beoordelingscriteria. Doordat de realisatie tijdens de wekelijkse vier dagen op de werkplek meestal niet werd opgevolgd, was de evaluatie onvoldoende doelmatig en bijgevolg niet valide. De evaluatieresultaten werden nauwelijks gehanteerd om het eigen onderwijsproces bij te sturen.

De aangeleerde en verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplaats krijgen nog altijd onvoldoende erkenning in het leertraject. Voor de evaluatie van de competenties tijdens de opleidingsdagen op de werkplaats maakt het centrum recent gebruik van een elektronisch evaluatieformulier. Het centrum laat de werkgever drie keer per opleidingsjaar de leerling beoordelen. Aan de hand van dit systeem is echter niet te achterhalen welke opdrachten door de leerling uitgevoerd werden en of alle facetten van een competentie met voldoende diepgang bereikt zijn. Eenduidige beoordelingscriteria en een normstelling ontbreken als basis voor de beoordeling. Ook een lage reponsgraad van tal van ondernemingshoofden-opleiders en een te beperkte betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens, maken dat deze werkwijze niet het gewenste resultaat geeft. Bijgevolg kan het centrum niet duidelijk

aangeven hoe de verworven competenties op de werkplek gevalideerd worden in het leertraject van de leerling. De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Het centrum opteert voor permanente evaluatie, maar deze is onvoldoende valide en transparant. De evaluatie is gebaseerd op een mix van toetsen, twee praktijkproeven en de beoordeling van de uitgevoerde projecten. Voor de heterogeen samengestelde klassen zijn de toetsen en de praktijkproef (december) ondanks het verschillend curriculum doorgaans identiek. De evaluatie van de theorie sluit aan bij de behandelde leerstof, maar de afstemming op de doelstellingen is er niet altijd. De praktijkproeven (december) voor de opleidingen Machinaal houtbewerker en Plaatser binnenschrijnwerk zijn niet afgestemd op de opleidingsprofielen. Bovendien ontbreken de beoordelingscriteria of zijn ze onvoldoende duidelijk. Voor de eindpraktijkproeven zijn de modaliteiten, de inhoud en de puntenverdeling vastgelegd.

De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Loopbaanbegeleiding

In de doorlichting van 2014 bleek dat de onthaal- en screeningsactiviteiten onvoldoende gegevens opleverden om de trajectbepaling voor een doelmatige trajectbegeleiding. Tijdens hun opleiding op de werkvloer konden de leerlingen een beroep doen op de begeleiding en ondersteuning van leertrajectbegeleiders. De door hen verzamelde informatie had echter onvoldoende aandacht voor de beroepsgerichte vorderingen van de leerlingen. Ook de begeleidingsmomenten per schooljaar waren beperkt. Verder werden de lesgevers beroepsgerichte vorming niet betrokken bij de vaktechnische begeleiding en de evaluatie op de werkplek. De registratie, de afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt. De leerlingenbegeleiding was onvoldoende gericht op individueel maatwerk. De begeleiding en alternering van het aanbod op de opleidingsplaats kregen weinig aandacht. Een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde traject ontbrak om er adequaat op in te spelen. De inzet van didactisch materiaal was beperkt. De cursussen waren onvoldoende afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. Na een toets kregen de leerlingen mondelinge feedback, maar deze miste soms diepgang.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de screening en de begeleiding bijgestuurd werden. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken. Het aantal werkplekbezoeken blijft beperkt. Recent ontwikkelde het centrum een nieuw verslagsjabloon voor de werkplekbezoeken, waarin er meer aandacht gevraagd wordt voor de

vaktechnische competenties. Toch blijft het quasi onmogelijk voor de leertrajectbegeleiders om binnen de verschillende opleidingen de vaktechnische competenties te bespreken met het ondernemingshoofd-opleider en de evolutie in de competentieverwerving na te gaan. De lesgevers beroepsgerichte vorming staan immers niet in voor de vaktechnische begeleiding en evaluatie in de onderneming. Hierdoor volstaat de opvolging van de leerling niet om een volledig beeld van de praktijkopleiding te krijgen met het oog op een doelgericht leerproces.

Voor de heterogeen samengestelde klassen in het tweede opleidingsjaar is het cursusmateriaal identiek en dus nog onvoldoende afgestemd op het vereiste beheersingsniveau. Dit is ook het geval voor het eerste opleidingsjaar Plaatser binnenschrijnwerker en Plaatser buitenschrijnwerker waarbij het cursusmateriaal identiek is aan de opleiding Machinaal houtbewerker. Op de lesplaats krijgt de lerende onmiddellijk feedback op zijn oefeningen, maar de feedback over zijn leertraject is niet systematisch en doelgericht. Het is onduidelijk hoe de evaluatiegegevens worden gebruikt voor het opzetten van remediëringstrajecten tijdens de lescomponent.

3.11 Opleidingen binnen de sector Verkoop en marketing: Aanvuller-Kassier en Winkelbediende

Voldoet niet

De opleidingsdoelstellingen van de erkende referentiekaders worden in onvoldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is te weinig doelgericht. De competenties worden bij de leerlingen onvoldoende gradueel opgebouwd, verworven en geëvalueerd. De minimale materiële vereisten en infrastructuur zijn niet in alle lesplaatsen toereikend. De evaluatiepraktijk beantwoordt onvoldoende aan de kwaliteitscriteria van representativiteit, transparantie en betrouwbaarheid. De uitreiking van de certificaten steunt bijgevolg te weinig op valide evaluatiegegevens.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	In de doorlichting van 2014 bleek dat het centrum onvoldoende kon aantonen dat alle gedragscompetenties en functiespecifieke competenties door alle leerlingen volledig en evenwichtig werden gerealiseerd en geëvalueerd. De vaardigheidsgeschiede formulering van de competenties werd onvoldoende aangewend om de leerinhouden praktisch in te vullen. De functiespecifieke competenties werden, naargelang de lesgevers en lesplaatsen, vertaald in overwegend theoretisch lesmateriaal en -inhouden. De realisatie van de opleidingsdoelstellingen voor de opleiding Verkoper kon onvoldoende worden aangetoond. Ook de samenhang met het werkplekleren en de link met de programmabundels waren te zwak. Verder ontbraken doorgaans een levensechte toepassing van de aangeboden competenties en de evaluatie ervan. Daarnaast wendde het centrum enkel de theoretische leervorderingen in de beroepsgerichte vorming aan om de verworven competenties te verzamelen. De verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplek werden niet of onvoldoende mee in kaart gebracht.
---	---

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de functiespecifieke competenties nog altijd verschillend per lesgever en lesplaats worden vertaald.

Dit uit zich in een aantal hiaten verschillend per lesplaats. Zo wordt op één lesplaats geen vreemde taal opgenomen binnen de competentie ‘klantvriendelijk handelen’. Op een andere lesplaats bieden de leraren de competentie ‘artikelen presenteren’ niet op het gewenste beheersingsniveau aan omdat ze over onvoldoende rekken en artikelen beschikken. Op nog twee andere lesplaatsen maken de leraren binnen de module kassawerk geen gebruik van een kassa wat terug betekent dat de basisvaardigheden voor kassabeheer onvoldoende beroepsgericht worden ontwikkeld. Verschillende lesgevers hebben ondertussen gemeenschappelijk lesmateriaal ontwikkeld. De verschillende individuele aanpassingen van elke lesgever vanuit hun eigen beroepservaring leggen accenten die buiten het curriculum vallen.

De integratie tussen de component leren en de component werkplekleren ontbreekt bij de meeste lesgevers. Hierdoor blijft de verantwoording van de realisatie van de opleidingsdoelstellingen op de werkplek een knelpunt. De ontwikkelde instrumenten (het opleidingsplan, de planningsagenda, het evaluatieformulier en het verslagsjabloon voor werkplekbezoeken) zijn pas vanaf dit schooljaar overal in voege. De meerwaarde ervan is momenteel beperkt gezien de aangeleverde gegevens weinig betrouwbaar zijn omwille van de lage responsgraad van de gebruikers en de geringe kwaliteit van de beschikbare gegevens. De instrumenten bieden onvoldoende garantie om duidelijkheid te scheppen of de leerlingen via de activiteiten op de werkplek voldoende variatie en oefenkansen krijgen om de essentie van de opleiding te verwerven. De lesgevers hebben hierdoor nog altijd te weinig zicht op welke competenties op de werkplek gerealiseerd worden. De afstemming tussen het aanbod op de lesplaats en de werkplek blijft zwak. Het aanbod in het centrum is hierdoor onvoldoende gedifferentieerd op maat van de leerling en gericht op het wegwerken van hiaten en overlappingsen.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de doorlichting van 2014 bleek dat niet in alle lesplaatsen de vereiste uitrusting en leermiddelen beschikbaar waren voor de realisatie van de geplande competenties.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat nog steeds niet alle lesplaatsen over de vereiste uitrusting en leermiddelen beschikken voor de realisatie van de competenties. Sommige lesplaatsen beschikken niet over een kassatoestel, andere hebben onvoldoende rekken en artikelen. ICT-integratie komt op sommige lesplaatsen nauwelijks aan bod.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In de doorlichting van 2014 bleek dat er alleen evaluatiemateriaal over de lesdag in het centrum beschikbaar was. De dagelijkse beoordeling werd verschillend per lesgever ingevuld door gebrek aan centrameigen criteria en afspraken. Het centrum kon niet voor alle opleidingsjaren voldoende leerlingendocumenten voorleggen om de evaluatie van het dagelijkse werk te beoordelen. Bovendien werd de vaardigheidsgerichte formulering van de competenties niet als uitgangspunt genomen voor de evaluatie. Het centrum kon de competentieontwikkeling op de werkvloer niet voorleggen en bijgevolg aanwenden om het leerproces doelgericht bij te sturen. Verder waren de examens reproductief, kennisgericht en meestal van een te

laag cognitief niveau. De evaluatieresultaten werden ook nauwelijks gehanteerd om het onderwijsproces bij te sturen. Ook de opgaven van de praktische proef waren te weinig op het essentiële takenpakket en de opleidingsdoelstellingen afgestemd. De beslissing over het al dan niet bereiken van een competentie berustte niet op objectieve gronden.

De aangeleerde en verworven competenties tijdens de vier opleidingsdagen op de werkplaats krijgen nog altijd onvoldoende erkenning in het leertraject. Voor de evaluatie van de competenties tijdens de opleidingsdagen op de werkplaats maakt het centrum recent gebruik van een elektronisch evaluatieformulier. Het centrum laat de werkgever drie keer per opleidingsjaar de leerling beoordelen. Aan de hand van dit systeem is echter niet te achterhalen welke opdrachten door de leerling uitgevoerd werden en of alle facetten van een competentie met voldoende diepgang bereikt zijn. Eenduidige beoordelingscriteria en een normstelling ontbreken als basis voor de beoordeling. Ook een lage reponsgraad van tal van ondernemingshoofden-opleiders en een te beperkte betrouwbaarheid van de aangeleverde gegevens, maken dat deze werkwijze niet het gewenste resultaat geeft. Bijgevolg kan het centrum niet duidelijk aangeven hoe de verworven competenties op de werkplek gevalideerd worden in het leertraject van de leerling. De hierboven vermelde vaststellingen geven aan dat de uitreiking van certificaten steunt op onvoldoende valide evaluatiegegevens van het leertraject.

De dagelijkse beoordeling gebeurt niet aan de hand van duidelijke criteria en afspraken. De vaardigheidsgerichte competenties zijn bij de meeste lesgevers nog altijd niet het uitgangspunt voor de evaluatie. De examens zijn vervangen door twee praktijkproeven. Deze praktijkproeven zijn wel voldoende vaardigheidsgericht. De leerlingen krijgen in het eerste opleidingsjaar de leerinhouden van Aanvuller en vervolgens die van Kassier aangeboden. Er is echter maar één gemeenschappelijke eindproef voor beide opleidingen op het einde van het eerste jaar. Dit heeft als gevolg dat de leerlingen hun deelcertificaat voor de opleiding Aanvuller enkel kunnen verkrijgen wanneer ze ook geslaagd zijn voor de opleiding Kassier.

Begeleiding Leerbegeleiding Loopbaanbegeleiding	In de doorlichting van 2014 bleek dat de onthaal- en screeningsactiviteiten onvoldoende gegevens opleverden voor een doelmatige trajectbepaling. Tijdens hun opleiding op de werkvloer konden de leerlingen een beroep doen op de begeleiding en ondersteuning van leertrajectbegeleiders. De door hen verzamelde informatie had echter onvoldoende betrekking op de beroepsgerichte vorderingen van de leerlingen. Ook de begeleidingsmomenten per schooljaar waren beperkt. Verder werden de lesgevers niet betrokken bij de vaktechnische begeleiding en de evaluatie op de werkplek. De registratie, de afstemming en de beoordeling van de tewerkstellingsactiviteiten in de totaliteit van de opleiding waren onvoldoende duidelijk uitgewerkt.
--	---

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat de screening en de begeleiding bijgestuurd werden. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de

algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken. Het aantal werkplekbezoeken blijft beperkt. Recent ontwikkelde het centrum een nieuw verslagsjabloon voor de werkplekbezoeken, waarin er meer aandacht gevraagd wordt voor de vaktechnische competenties. Toch blijft het quasi onmogelijk voor de leertrajectbegeleiders om binnen de verschillende opleidingen de vaktechnische competenties te bespreken met het ondernemingshoofd-opleider en de evolutie in de competentieverwerving na te gaan. De lesgevers beroepsgerichte vorming staan immers niet in voor de vaktechnische begeleiding en evaluatie in de onderneming. Hierdoor volstaat de opvolging van de leerling niet om een volledig beeld van de praktijkopleiding te krijgen met het oog op een doelgericht leerproces.

Sommige lesgevers maken op eigen initiatief een beginsituatieanalyse. Deze richt zich vooral op socio-emotionele en minder op vaktechnische aspecten. Hierdoor is het aanbod nog onvoldoende op maat van de leerling.

Deskundigheidsbevordering

Vorming
Beginsituatieanalyse
Overleg

In de doorlichting van 2014 bleek dat het accent van het lesgeversoverleg voornamelijk lag op de gezamenlijke ontwikkeling van cursusmateriaal voor het eerste opleidingsjaar. De curriculumrealisatie en -evaluatie gebeurde zeer verschillend per lesgever. Verder verhinderde de beperkte continuïteit in de opdrachtenverdeling de opbouw van een degelijke vakexpertise.

In de doorlichting van het paritair college blijkt dat het centrum het overleg tussen de lesgevers onvoldoende faciliteert. In het informele overleg komt het onderwijskundig handelen te weinig ter sprake. Zo ontbreken afspraken over opleidingsrealisatie, didactisch materiaal, actualiteitsinbreng, ICT ... De beperkte continuïteit in de opdrachtenverdeling is nog altijd een belangrijke hinderpaal voor de opbouw van ervaringsdeskundigheid en samenwerking.

3.12 Kwaliteitsontwikkeling

Het centrum is er onvoldoende in geslaagd de tekorten van de vorige doorlichting bij te sturen. Het verbeteringsplan bevatte daartoe de nodige doelstellingen en bijsturingsacties, maar het centrum heeft deze niet voldoende kunnen realiseren. Enkele contextfactoren, zoals de herstructurering van verantwoordelijke functies, personeelsswissels en de inzet op duaal leren hebben de continuïteit van het bijsturingsproces belemmerd. Daarnaast is het bijsturingsproces onvoldoende gepaard gegaan met een gedragen visieontwikkeling en implementatiestrategie. Daardoor gebeurden de aansturing en de opvolging van de noodzakelijke onderwijskundige maatregelen en afspraken niet systematisch. Deze zijn evenmin voldoende gekoppeld aan een doelgerichte personeelsplanning, professionalisering en noodzakelijke samenwerking tussen de personeelsleden. De inhoudelijke kwaliteitsbewaking van de bovenvermelde beleidspunten met terugkoppeling naar alle betrokkenen staat nog niet op punt.

3.13 Regelgeving

In de doorlichting van 2014 werden volgende inbreuken tegen de regelgeving vastgesteld:

- De uitvoering van de screening en trajectbegeleiding op basis van het Decreet betreffende het stelsel

van leren en werken art. 62 (screening) en 63 (inschaling en trajectbepaling).

- De motivering van de eindbeslissingen en studiebekrchtigingen op basis van het Decreet betreffende het stelsel van leren en werken art. 77.
- Het voeren van een doeltreffend beleid voor het respecteren van het rookverbod (BVR codificatie betreffende het secundair onderwijs, artikel 15, paragraaf 20 , B.S. 24/06/2011)

Het centrum heeft de inbreuk m.b.t. de screening en trajectbegeleiding bijgestuurd. Alle leerlingen worden door de leertrajectbegeleider gescreend. Daartoe gebruikt het centrum onder andere het screeningsinstrument van de VDAB. Daarnaast organiseert het centrum enkele proefdagen in een bedrijf om leerlingen te laten kennismaken met de gewenste opleiding. Op basis van de screening bepaalt vooral de leertrajectbegeleider het leertraject van de leerling. De lesgevers van de algemene en beroepsgerichte vorming zijn nog altijd weinig of niet bij de screening en trajectbepaling betrokken.

De inbreuk m.b.t. de motivering van de eindbeslissingen en studiebekrchtiging is eveneens bijgestuurd. Het herwerkte systeem van rapportering laat voldoende toe de eindbeslissingen te onderbouwen met informatie over de mate van bereik van de leerdoelen voor algemene en beroepsgerichte vorming en de werkplek.

Het centrum respecteert de regelgeving m.b.t. het rookverbod nog altijd onvoldoende. Het rookverbod op de verschillende lesplaatsen is niet absoluut. Op de lesplaatsen zijn ruimtes ingericht waar personeel en cursisten mogen roken. Voor de leerlingen van de leertijd geldt een rookverbod. Dit staat ook zo vermeld in het centrumreglement. Er hangen affiches die het roken ontraden. Het inrichten van een rookgelegenheid op elke lesplaats druist echter in tegen het wettelijke rookverbod. Door het aanbod van rookgelegenheid op elke lesplaats is er onvoldoende garantie voor de naleving van het rookverbod door de leerlingen van de leertijd.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 en het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende het kwaliteitstoezicht op de centra voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, wat de leertijd betreft van 20 december 2013 is het advies:

DEFINITIEVE OPHEFFING VAN DE ERKENNING

- van de volgende structuuronderdelen:

Structuuronderdeel	Omwille van “het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen” voor
alle structuuronderdelen	Frans 2de graad, PAV 3de graad
Aanvuller-kassier	beroepsgerichte vorming
Banketbakker	beroepsgerichte vorming
Broodbakker	beroepsgerichte vorming
Dakdekker leien en pannen	beroepsgerichte vorming
Hulpkelner	beroepsgerichte vorming
Hulpkok	beroepsgerichte vorming
Kelner	beroepsgerichte vorming
Keukenmedewerker	beroepsgerichte vorming
Kok	beroepsgerichte vorming
Medewerker snackbar - taverne	beroepsgerichte vorming
Metselaar	beroepsgerichte vorming
Plaatser binnenschrijnwerk	beroepsgerichte vorming
Plaatser buitenschrijnwerk	beroepsgerichte vorming
Werkplaatsbuitenschrijnwerker hout	beroepsgerichte vorming
Winkelbediende	beroepsgerichte vorming

Het paritair college stelt voor om de erkenning van alle hierboven genoemde structuuronderdelen met ingang van **01-09-2019** op te heffen.

Het centrumbestuur heeft het recht, binnen dertig kalenderdagen na de betekening van het verslag, bij de Vlaamse Regering met een verweerschrift beroep in te stellen tegen het voorstel tot opheffing van de erkenning.

Als geen verweerschrift wordt ingediend, neemt de Vlaamse Regering een definitieve beslissing over de erkenning binnen zestig kalenderdagen na de betekening van het verslag. Als een verweerschrift wordt ingediend, neemt de Vlaamse Regering een definitieve beslissing over de erkenning binnen dertig kalenderdagen na de indiening van dat verweerschrift. In beide gevallen gaat de beslissing in op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum.

De beslissing wordt met een aangetekende brief betekend aan het centrumbestuur. Als de beslissing niet binnen acht kalenderdagen aan het centrumbestuur wordt betekend, blijft de erkenning behouden.

Namens het paritair college	Voor kennisname namens het bestuur
Marc D'HOOP de verslaggever	Bert Van Cauteren de directeur
Datum stemming en advies	02-05-2018
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	

5 ADDENDUM

Beslissing Vlaamse regering 21-09-2018

Zie <https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/beslissingenvlaamseregering>

Herziening advies Onderwijsinspectie Syntra Midden-Vlaanderen en Syntra Brussel

21 september 2018, op voorstel van viceminister-president Hilde Crevits

Na een doorlichting in opvolging van het verbeterplan opgesteld naar aanleiding van een ongunstig advies, besloot het paritair college dat de erkenning van verschillende structuuronderdelen van Syntra Midden-Vlaanderen en van Syntra Brussel definitief moet opgeheven worden met ingang van 1 september 2019, omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen. Beide instellingen dienden daarop een verweerschrift in. De Vlaamse Regering beslist nu om de datum van opheffing van erkenning op te schorten naar 1 september 2020, op voorwaarde dat beide Syntra's verbeteracties koppelen aan de tekortkomingen van het doorlichtingsverslag om de gestelde problemen op te lossen tegen 1 september 2020. Vanaf 1 september 2020 volgt een nieuwe doorlichting.